

'ET ØJEBLIK ...'

'Et øjeblik' er en serie, hvor vi omtaler nogle af de mange tilbud om hjælp og støtte, der findes på misbrugsområdet. Det er tilbud, der ofte drives af ildsjæle - frivillige eller lønnede. Denne gang om Kris Danmark. Tip os om steder & tilbud, der fortjener omtale, eller skriv selv om dem.

Kris Danmark, Horserød Fængsel,
Esrumvej, Helsingør, fredag d. 17. juni, 2016.

Bill Glargard er mødt op ved besøgsranken i et af Horserød Fængsels svenskrøde træhuse. Han er konsulent i Kris Danmark og skal mødes med den 30-årige Kristian Skovkær Eriksen, der har godt to uger tilbage af sin samlede dom på tre år. Kristian bliver nu løsladt efter totredjedeles afsoning – det vil sige to år. Bill og Kristian har kendt hinanden gennem de sidste seks år. De mødtes i et fængsel, hvor Kristian var ved at afsone en dom, snakkede først lidt løst sammen, og Bill hvervede ham siden til at indgå i et udslusningsforløb hos Kris Danmark i København. Kristian har sammenlagt været fængslet i ni år og har en del domme bag sig. Efter de to seneste afsoninger har han været gennem udslusningsforløbet hos Kris Danmark to gange. Denne gang skal Kristian ud og færdiggøre sin bygningsmaleruddannelse, når han bliver løsladt. Derfor nøjes han i dette afsoningsforløb med at tage imod samtaler med Bill.

Bill Glargard er vant til at færdes over alle Horserød Fængsels arealer i sit arbejde. I dag skal han holde sin samtale med Kristian i et af barakkens besøgsrum. Det er en af de sidste samtaler, inden Kristian skal løslades.

En 1 meter og 96 centimeter høj, solbrændt og ultrakortklippet Kristian med en kridhvid langærmet T-shirt, hvor tatoveringerne stikker ud gennem ærmegabet, dukker op til aftalt tid. Han giver Bill en ordentlig krammer og sætter sig ved besøgslokalets bord, som hans ben har svært ved at komme ind under. Bill laver kaffe, og Kristian åbner en medbragt cellofan-indpakket kagebakke - krummekager med creme imellem, købt i fængslets købmandsforretning. Ud gennem vinduet kan de gennem det

sædvanlige pigtrådshegn skue ud mod buerne over en mørkegrøn skov i horisonten.

Bill: Kristian, hvordan går det?

Kristian: Det går meget godt. Jeg har løsladelseskulder, kan jeg mærke. Men jeg er jo ude af huset næsten hver anden dag - med alle de møder, jeg går til.

Bill: Hvad er det for nogle møder?

Kristian: NA (Narcotics Anonymous) og MA (Marijuana Anonymous). Og så var jeg faktisk hos KiF (Kriminalforsorgen) i går og snakke med dem angående prøveløsladelse. Men de har ikke skrevet under endnu. Jeg manglede noget fra psykiateren, fordi jeg har ADHD. De manglede at høre, om jeg var klar til at komme ud, ellers kan de ikke skrive under. Men jeg skal flytte til Midtjylland nu. Jeg har fået en femværelses lejlighed gennem en ven.

Bill: Det bliver lidt af et spring, hva?! Men der skulle ikke være noget i vejen for, at KiF godtager dig. Hvad med kontanthjælp?

Kristian: Jeg starter med en enkeltgangsydelse. Det hjælper kommunen mig med, og så starter jeg i lære som bygningsmaler. Så får jeg det dér voksenlærlingeløn. Så jeg skal have tre lønsedler for at få engangsydelse og kontanthjælp. Men jeg har ikke nogen bank, de har smidt mig ud. Men der skal nok komme styr på det hele. Jeg er parat, jeg har bare den dér lille kuller, dér: 'Uha, nu kommer jeg ud til det virkelige,'ik'!

Bill: Men du kan jo altid komme over til os (Kris Danmark).

Kristian: Ja, jeg kommer da over og siger hej til jer og hygger eller noget.

Bill: Og nu flytter du derned til Midtjylland – HELE dig.

Kristian: Ja, og kun mig, og det er jeg glad for. Starte på en ny frisk. Selvom jeg har prøvet det før.

Bill: Hvordan er det... har du kæreste eller sådan noget?

Kristian: Nej heldigvis, det er for meget rod og hovedpine.

Bill: Der er garanteret nogle lokale dernede, som hurtigt skal skrive sig på listen.

Kristian: Jo, men det er bagerst i køen. Nu tænker jeg lige på min søn, ik'. Men jeg har styr på det, jeg har så meget livserfaring – jeg ved lige præcis, hvad jeg skal med mit liv.

Bill: Det er jo spændende. Prøv at fortæl, hvad du skal.

Kristian: Jeg tager en dag ad gangen, helt fra starten af. Og så tager jeg det bare derfra helt stille og roligt. Jeg skal have gjort de sidste halvandet år færdigt af min maleruddannelse.

Bill: Hvor ligger arbejdspladsen?

Kristian: Der er ikke nogen arbejdsplads endnu, men jeg har skolen. Jeg skal starte i august i Hillerød. Og arbejdspladsen finder jeg, når jeg kommer ud.

Bill: Så du skal køre dernede fra hver dag?

Kristian: Jo, men så har jeg min kammerats lejlighed. Han er ude at sejle, så der kan jeg jo bare bo.

Bill: Men så er der jo ikke en fast handleplan på, hvor du skal være... du er jo kendt for, at der ikke skal være for meget stress. Det er jo godt at få lavet en struktur. Os, der er udenfor, vi har jo opbygget nogle systemer. Så behøver man ikke tænke så meget over det hele, så gør man de samme ting hver dag. Har man ikke det, er det mange gange sådan noget, man falder på, når man kommer ud. Og når du nu ikke har nogen arbejdsplads ...

Kristian: Det har jeg sådan her (Kristian knipser i fingrene) Jeg har været bygningsmaler i 12 år. Jeg ved, det kommer til at ske. Jeg kender mig selv. Jeg skal have gennemført det dér. Koste hvad det vil.

Bill: Ja, men det er rigtigt, og der er sket nogle nye ting, mens du har været inde, og du har fået nogle gode ressourcer i dig selv, med malingen og så videre, ikke. Men jeg tror også på den dér med at have noget på bedding, ikke! For ellers flyder det bare sammen. Jeg tror, du skal overveje, om du ikke kan komme ud og opsøge en arbejdsplads,

Kristian: Kan jeg så komme på sådan en singleside i

STOF-bladet (henvendt til journalisten)?

Journalist: Jeg synes lige, at du sagde, at du ikke skulle have noget med damer at gøre...

Kristian: Jo, jo, man er jo altid åben for nye ...

Bill: Ja, men det er jo også, fordi jeg lige fandt ud af, at der ikke var styr på det hele, når du skulle ud, og du er jo vant til at navigere i kaos: 'Så hvad fa'en, lad os få et forhold ind også,' ha, ha. Nej, spøg til side, du har jo fortalt om din søn i Jylland, som der er store vanskeligheder med at få lov at se, og så fortalte du mig sidste gang, at du faktisk har en større datter.

Datteren er blevet otte år, og Kristian har først hørt om hendes eksistens for to år siden, men endnu ikke mødt hende. Hans daværende kæreste sagde, da de gik fra hinanden, at hun ville få en abort, og så tænkte Kristian, at alt var på plads. Han vil gerne se datteren, men ikke moren.

Bill: Jeg tænkte på, når du kommer ned dér på Midt-sjælland, hvad med netværk?

Kristian: Jeg starter bare for mig selv. Jeg skal sgu nok finde ud af det.

Bill: Da du var på Kris, talte vi om, at man bliver nødt til at skære nogen fra i sit netværk. Hvad med det?

Kristian: Ja, men mange af mine rigtige kammerater har accepteret den, jeg er. Der er mange gange, hvor der er blevet lagt noget foran mig (stoffer), hvor jeg har sagt, at jeg ikke skal have noget af det dér. Så nu holder de sig lidt væk. De er ikke så interesseret længere. Jeg er ikke den samme Kristian, som jeg plejer at være. Og så får de også dårlig samvittighed, kan jeg mærke. Puha, men det kommer de vel over. Jeg har sagt til dem, hvor der er møder (NA, MA)

Bill: Vil du fortsætte med at gå til de dér møder?

Kristian: Ja, helt sikkert. Især MA ude på Vesterbro. Det er vildt fedt. Vi er de samme mennesker, og der sidder vi i samme bås alle sammen og er åbne over for hinanden. Fuldstændigt. Og du kan bare dele, hvad du har at sige, bare fyre den af derinde. De er ikke imod dig, jo. Og jeg deler jo også. Nogle gange kan man godt begynde at græde og give krammere – det kan godt være, det lyder lidt mærkeligt, men det gør man altså.

Bill: Har du kørekort?

Kristian: Nej.

Bill: Jeg tænker på, at der er mange afstande til alle de

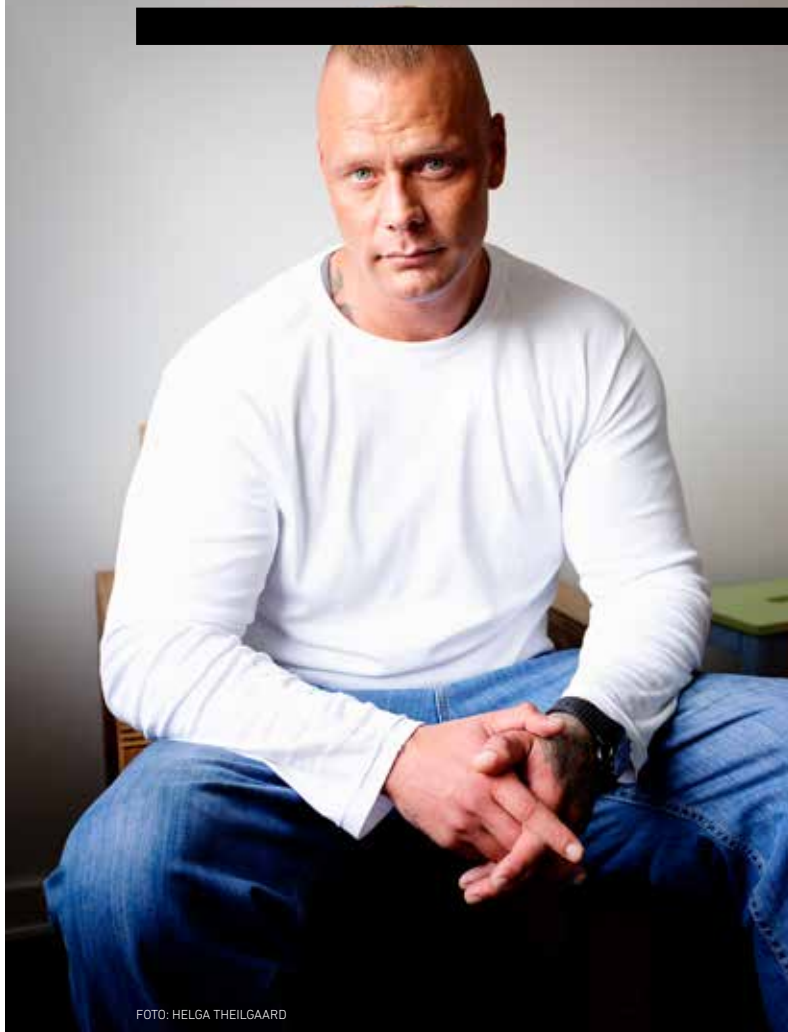

FOTO: HELGA THEILGAARD

Jeg har løsladelseskuller, men det er ikke engang særligt galt. Der er andre domme, der har været meget værre. Hvis du sidder i et lukket fængsel og bliver løsladt med åben dør, så får du det altså dårligt.

projekter, du snakker om.

Kristian: Jo, men jeg skal til at tage det, når jeg kommer ud. Der er masser at se til.

Bill: Men altså i min verden, så ser jeg nogle risikoer, noget, der ikke hænger helt sammen endnu. Jeg tror, de enkelte dele skal konkretiseres. Hvor skal du arbejde og så videre... lige pludselig så har man ikke andet indhold i hverdagen, end at gå rundt til NA- og MA-møder. Og så noget andet: Du er jo en kæmpestor fyr og kommer fra tidligere rockerkredse, du er fyldt med tatoer, du kommer til at være alene i en by, og hvad er det så for nogle mennesker, der tiltrækker én?

Kristian: Ja, det er det...

Bill: For mig er du mere flersidig. For mig er du en helt normal ung fyr, men andre ser nok lidt anderledes på det.

Kristian: Ja, ja. 'Han er en rockertype'.

Bill: Men får du det dér voksenlærlingejob, så er du videre. Lykkes det ikke, så sidder du med en kontant-hjælp på 6 til 7.000 kroner udbetalt, og så hænger det slet ikke sammen. Så derfor er det så vigtigt, at der skal noget mere på plads. Men det, der er på plads, og det er skidegodt, det er din tro på dig selv, og at det nok skal lykkes.

Kristian: Jo, jo, nu sidder jeg og tænker rigtigt godt over noget af det, du siger, dér ...

Bill: ... troen på dig selv er bare ikke nok... jeg skal jo også have styr på nogle ting, for at min hverdag skal løses, og når jeg tænker på dig, der jo er endt op herinde igen og igen og igen..

Kristian: Ja, men det er slut. Det ER slut! Hvis jeg tænker i kriminelle baner, så tænker jeg meget mere i konsekvenser nu, også fordi jeg har været inde hos jer på Kris Danmark.

De taler om den kommune, Kristian skal flytte til, og om, at han endnu ikke har været nede og tale med dem. Det skal han samme dag, som han bliver løsladt, og det stresser ham. Han hader kommuner og mener også, at de hader ham.

Kristian: Jeg vil helst undgå dem og bare være i gang med en læreplads. Men jeg ved også godt, at de har hjulpet mig.

Bill: Ja, for man kan jo også få et afhængighedsforhold til dem. Men hvad med dine ting oppe i dit gamle hus i Frederiksværk, fra før du blev fængslet. Er de blevet stillet afsides?

Kristian: Ja, jeg skal jo have det flyttet, men jeg har et par friske drenge – bare mig selv og to kammerater, der godt kan lide at tage fat.

Kagerne er spist. Rub og stub. En lummer varme presser på i lokalet. Vi bliver enige om at gå udenfor og snakke videre i gårdhaven. Først med Kristian og siden med Bill. Kristian og Bill kunne have blevet siddende i timer og snakket videre, mener de. For de synes, at de kender hinanden ret godt efterhånden.

'Vi er jo lige som to gamle kammerater, som kan snakke om alt. Det er jo ikke fordi, jeg tager ham for sådan en behandleragtig type,' siger Kristian og giver Bill en sidste dunke-krammer og går ned gennem Horserød Fængsels stisystem til sin barak – og pind.

Kristian Skovkær Eriksen:

'Da jeg blev anholdt, var jeg faktisk selv kriminelfri på det tidspunkt, men havde en tredjedel tilbage af en tidligere dom, der blev åbnet op for, fordi jeg havde én boende hjemme hos mig, som task force holdet holdt øje med, og som de kom hjem og anholdt hos mig. Jeg røg så også med ind, og blev anholdt for organiseret kriminalitet - pengeskabe, motorcykler og alt muligt, som jo var hans kriminalitet. Han havde kørt rundt og lavet alt muligt, uden jeg selv vidste det, og jeg er jo gammel kriminel. De ville bare bonge mig, fordi de hader mig, og så havde jeg bare været dum. Det skulle jeg aldrig have gjort. Jeg havde lige startet samvær med min søn.

Jeg har siddet inde i alt i ni år – den længste dom på tre år - for væbnet bankrøveri, vold, alt muligt. Men jeg har ikke begået mord. Jeg har været med i Bandidos i Frederiksværk og har familie i miljøet. Jeg er ude af det nu. De accepterer mig, og jeg snakker med dem allesammen i alle grupperinger. Jeg er jo altid kommet i det miljø. Siden jeg var 15-16 år.

De to års fængsling er gået okay denne her gang. Jeg elsker at male og sidder nede på pinden og laver sådan noget '3-D-livligt' noget, hvor man ligesom kan røre ved det. Jeg har altid siddet og tegnet, men nu laver jeg sådan nogle vilde billeder, som jeg bliver så overrasket over, når jeg vågner om morgenen. Jeg kan slet ikke sove, for jeg vil bare arbejde videre. Jeg har malet hele endevæggen i hallen hernede i Horse-rød med to buddha-ansigter i hver side ud af væggen,

og så har jeg lavet sådan noget thailandsk tema med klipper og vand ud til den dér James Bond-ø ude i midten.

Jeg har løsladelseskuller, men det er ikke engang særligt galt. Der er andre domme, der har været meget værre. Hvis du sidder i et lukket fængsel og bliver løsladt med åben dør, så får du det altså dårligt. Så knækker du sammen. Man er vant til den samme vejtrækning i det rum og til at se lige ind i væggen – ens øjne forandrer sig rigtigt meget. Da jeg blev løsladt fra et lukket fængsel, kastede jeg op og havde hovedpine. Der blev arrangeret den største fest, men det kunne være lige meget. Jeg skulle bare hjem.

Nu går jeg til møder angående det misbrug, jeg har haft, og det hjælper mig i forhold til, hvad fanden jeg har rendt rundt og lavet.

Misbruget kom først. Bagefter kom kriminaliteten så, for jeg skulle jo have penge til stofferne.

Jeg startede med at ryge hash, og så blev det en hverdag for mig, fordi det var sejt at stå og ryge hash med drengene, og så i weekenderne begyndte jeg at tage kokain, og det gik også bare samme vej. Så kom technomiljøet og så ecstasy.

Det er på grund af alle de tab, jeg har været igennem. Jeg har haft dårlige og gode perioder, men det er bare sådan en falsk illusion, man fyrer op i sig.

Så nu går jeg til NA tirsdag og MA torsdag. Det er fedt. Det er samme mennesker som mig, og de vil det samme. Så det er ligesom familie. Jeg har en sponsor, jeg snakker med. Én fra min barndom, jeg altid kan

ringe til. Han kender til hele min baggrund. Og han er en lovlydig borgerlig fyr. Jeg er vokset op i Ballerup, og det har været problematisk med min mor, der er alkoholiker, og jeg har ikke nogen far.

Jeg har haft samtaler med Bill i cirka seks år nu, og jeg har gennemført to forløb hos Kris Danmark. Det er genialt. De har bare lavet sådan en øjenåbner for mig og mit liv. Nu tænker jeg meget i konsekvensberegning. Det har jeg ikke gjort før. Hvis jeg tager de dér stoffer, så kan jeg bare ryge tilbage sådan dér. Det har jeg helt sikkert lært på Kris Danmark, noget om mine kerneværdier. Jeg tænker hele tiden over, hvor meget jeg mister. Så de har givet mig nogle værktøjer til livet. Du ved, gode ting. Hvad der er rigtigt og forkert i det normale borgerlige liv.

Og så kan de gå ind og snakke meget personligt med én og arbejde med ens problemer. Det er jo ikke, fordi man snakker med en socialrådgiver hver dag. En socialrådgiver er jo ikke én, der vil noget. Det er jo bare én, der sidder på en kommune. Dem i Kris Danmark har været igennem det samme slags liv, som jeg har. Derfor er det fedt at sidde og snakke med sådan en person, som er kommet videre, ik! Som ved, hvad han snakker om. Det gør, at jeg kan se en levedmulighed. Tro på livet. At man sagtens kan få det til at fungere og finde den rigtige vej ud. Det er jo det, jeg gerne vil – have et godt liv, være normal og falde til.

Nu er jeg SÅ parat til at komme ud. Jeg skal ikke have nogen stoffer, jeg skal have samvær med min søn og have en læreplads, det normale. Det er mit drømmeliv. Min søn bor i Jylland, og dér er jeg også villig til at flytte til, hvis det var det. Og så har jeg jo den store datter på otte år. Moren tror, vi kan få et forhold igen, men det vil jeg jo ikke. Og jeg vil nødigt skade datteren. Jeg har kun set hende på billeder, men hun ligner mig på en prik. Det er helt mærkeligt at sidde og kigge på.

Jeg har et værelse med ting, jeg har samlet sammen i min tid her, stole og alt muligt. Det bliver sådan noget stress noget, når jeg skal herfra med alt det, og det vil jeg jo ikke have. Men jeg skal nok klare den. Jeg har savnet min egen seng i stedet for den her skrammelseng, man sover i her. Jeg skal bare vågne op og kigge ud af vinduet. Frihed mand.'

Kristian Skovkær Eriksen blev løsladt den 6. juli 2016 efter at have siddet inde i to år.

Bill Glargard, konsulent hos Kris Danmark:

'Jeg arbejder primært med at skaffe kunder til Kris Danmark, men når vi snakker om omsorgssamtaler, så er det ikke et absolut *must*, at folk skal ind til os i København - i hvert fald ikke, når jeg går ud selv. Er der én, der har lyst til at snakke, er der én, der spørger, så er jeg der.

Jeg går jo bare rundt og siger: 'Hej, hvordan går det?', og når jeg så kommer med mine tatoveringer, så kan de godt se, at jeg nok ikke er en af personalet, men en frisk fyr, der tør snakke med folk, jeg ikke lige kender.

Jeg kender også personalet i fængslerne rigtigt godt, fordi jeg går der to gange om ugen.

Jeg kan gå alle de steder, jeg vil. Jeg synes, det er bedst at gå ude på afdelingerne og snakke med folk dér. Så går jeg måske ind til Kristian, hvor formålet egentlig bare er at sidde og hygge med ham. Jeg synes, Kristian er rykket en hel del, så det kan godt bare være vedligeholdelsessamtaler, for jeg tænker, at han har fået oparbejdet noget sund fornuft.

Der er jo nogle, jeg møder, der har gode idéer til noget kriminelt, men så kommer jeg med noget helt andet.

Jeg har stor sympati for Kristian. Han er en god fyr, og jeg synes, han har masser af gode ressourcer. Det synes jeg rigtigt mange herinde har. Mange gange så synes jeg bare ikke, samfundet sætter pris på dem. Jeg synes godt, man kunne spytte nogle penge i kassen til hver enkel heroppe. For jeg synes ikke, systemet altid forstår, at det enkelte individ har nogle rigtige gode ressourcer, man skal prøve at gøre større og større. For eksempel med Kristian i forhold til hans maleruddannelse.

Jeg føler mig som en vigtig person, når der er nogen, der gerne vil mig. Jeg har gode ressourcer, og nogle gange kan det være med til at gøre en forskel. Kristian har været inde hos os to gange, og han siger selv, at det har gjort en del for ham i forhold til skabelsen af ændring af tankegangen. Jeg har jo prøvet det samme selv. Jeg har fået forandret nogle ting, og det kan være medvirkende til, at en fyr som Kristian begynder at tænke over sin situation. Vi fik jo også i dag snakket om tingene, og han ved godt, at det ikke er helt på plads.

Jeg har arbejdet i Kris Danmark siden januar

2005 – i 11 år. Før var jeg institutionsleder på en behandlingsinstitution, der gik konkurs, fordi vi mistede nogle driftsmidler, og før det arbejdede jeg som rådgiver på Kongens Ø. Jeg har taget DSC (Danish Addiction Counselor) og en master i NLP (Neuro Lingvistisk Psykologi), og så har jeg forskellige kurser. Men jeg kom sent i gang, først som 34-årig, fordi jeg også selv har en vanskelig fortid med en dysfunktionel barndom. Jeg har gået på 21 skoler. Så jeg har selv to fortider: Den helt gamle, og så en ny, der startede i 1994, da jeg valgte at gøre det hele anderledes.

Når man begynder at arbejde med mennesker, så lærer man jo at være sammen med dem på en måde, så man ikke overskrider deres grænser og holde sin kæft, når man egentlig bare har lyst til at sige noget eller reagere. Man bliver professionel.

Det kan også godt være, man ikke behøver at blive så klog. Man skal være god til at møde mennesker. Jeg havde engang selv en rådgiver, der sagde: 'Bill, det fineste, du har, det er din evne til at skabe tillid, at mennesker tror på dig', og det har fulgt med mig hele vejen. Det har fået mig til at tro mere på mig selv. Skal jeg holde et foredrag inde på Kris Danmark, går det hele i skuddermodder. Jeg er mere på hjemmebane i samtalen mellem mig og et andet menneske. Det kræver ikke ret meget af mig, men at vi er nogle stykker, der støtter op hele vejen rundt om det andet menneske, så vedkommende får troen på, at det kan ske, gøre en forskel.

Jeg ser ret mange succeshistorier, men også rigtig meget af det stik modsatte. Masser af mennesker ryger på røven, men når jeg så møder dem i fængslet igen, og de siger: 'Hvad så Bill, skal vi ikke snakke igen,' så fortsætter vi, for det kan lige så godt være den anden, femte eller syvende gang, de får afgørende fat i tingene.' ■

AF BIRGITTE ELLEMANN HÖEGH, JOURNALIST

Om Kris Danmark

KRIS Danmark står for 'Kriminelles Revanche I Samfundet'. Det er en privat virksomhed, der hjælper mennesker med at bryde med en tilværelse, der er styret af kriminalitet og til dels stoffer. Med værestedet Clean House og KRIS Cafe og boenhederne Care House samt Clean Home og KRIS Home etablerer de et udslusningsforløb gennem projekter og kognitivt terapiforløb for løsladte og tidligere aktive stofmisbrugere. Her kan fanger afsone deres sidste del af en dom, mens de bor på et af Kris Danmarks bosteder og deltager i virksomhedens samlede aktiviteter, der skal motivere dem til at udvikle en vedvarende ikke-kriminel og/eller ikke-stofafhængig tilværelse. Kris Danmark har ansat en række konsulenter, der tager rundt i de danske fængsler og hverver klienter til virksomhedens forløb. Konsulenterne har selv en stof- og kriminel-identificerbar baggrundshistorie at trække på i deres arbejde. *Red*